

MEMO

Wat: Statuten/franchise/wet- en regelgeving met betrekking tot de organisatie van Present
Aan: Presentraad 27 november 2021 – ter kennisname
Van: Elsje Goudzwaard, juridisch adviseur Present Nederland en directeur Present Zwolle
Datum: 15 november 2021

Inleiding

In mei 2021 ben ik ingevlogen ben als juridisch adviseur in verband met de wet- en regelgeving waar Present als stichting mee te maken heeft, zoals die met betrekking tot de statuten, WBTR, ANBI, huishoudelijk reglement, nieuwe Wet Franchise etc. Inmiddels heb ik de nodige informatie op de website van Present Nederland gezet: www.stichtingpresent.nl/wenr voor lokale stichtingen.

Gaandeweg werd me wel duidelijk dat wat ons als Present te doen staat, breder is dan alleen wat er bijvoorbeeld in de statuten moet, of in je huishoudelijk reglement etc. Na ruim 15 jaar Present in Nederland en 75 stichtingen verder, met actuele vraagstukken als identiteit en 'Wij zijn Present' en de aangescherpte wet- en regelgeving wordt het tijd om de organisatiestructuur van Present weer goed neer te zetten. Dit zodat deze up-to-date en toekomstbestendig is.

Franchise-constructie

Wat je in de statuten regelt, is namelijk niet los te zien van hoe Present is georganiseerd. In 2005 ontstond Present Nederland vanuit Present Zwolle, zodat de formule van Present over Nederland kon worden uitgerold, dit met steun van onder andere het Oranje Fonds Groeiprogramma. Er werd gekozen voor een franchiseconstructie. Franchisegever Present Nederland is daarin een coach op afstand die ervoor zorgt dat elke franchisenemer (lokale Stichting Present) binnen bepaalde afgesproken grenzen blijft. Daarmee bewaakt Present Nederland de goede naam en faam van de gehele organisatie. Samen hebben alle stichtingen een loyaliteitsverplichting om Present in Nederland tot een succes te maken. Doorslaggevend argument voor de keuze van deze constructie was dat met het aanbieden van zelfstandigheid en vrijheid het eigenaarschap van Present zoveel mogelijk lokaal neergelegd werd. De kaders van de formule van Present zijn uitgangspunt, maar die bieden voldoende ruimte voor lokaal ondernemerschap en creativiteit. Daarmee, was de gedachte, wordt de beweging in het land het meest gediend.

En die beweging is het zeker geworden! Maar, wat bij een franchiseorganisatie hoort (ook in het licht van de nieuwe Wet Franchise), is een franchiseovereenkomst, een overeenkomst tussen Present Nederland en lokale stichtingen waarin je de afspraken en de rechten en plichten over en weer, vastlegt. Daarnaast moet er een Handboek zijn waarin je de franchiseovereenkomst uitwerkt, zoals de inhoud van de formule, werkwijze, identiteit, organisatiestructuur etc. etc.

Er is een Handboek uit 2006, maar dit is min of meer verwaterd tot teksten op Presentnet. Die stukken lijken meer een informerende status te hebben, dan dat ze de werkwijze e.d. echt vastleggen. Van daar dat een document als 'Wij zijn Present' nodig is geworden: weer aanscherpen waar we staan in 2021. Daarnaast hebben er allerlei ontwikkelingen door de jaren heen plaatsgevonden, waarvan de documenten niet in Presentnet staan, maar die her en der te vinden zijn. Presentnet is bovendien verouderd en wordt nu vervangen door een Office 365 Kennisbank.

Daar komt bij dat diverse dingen als de Presentformule en het gebruik van de naam Present nu in de statuten staan, maar die eigenlijk in een franchiseovereenkomst horen. Dat is ook veel praktischer, want in zo'n overeenkomst en Handboek kun je de dingen veel uitgebreider omschrijven en (onder voorwaarden van de Wet Franchise) makkelijker wijzigen, zonder dat je direct de statuten hoeft aan te

passen. Kortom, het hangt allemaal met elkaar samen. Maar dan moet het wel goed geregeld en omschreven worden. En wat regel je nu waar? Best complex....

Statuten

De werkgroep statuten heeft al diverse suggesties gedaan/adviezen gegeven voor de wijziging van de statuten van Present Nederland en die van lokale stichtingen. Ook is er nieuwe wetgeving van toepassing, de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR).

Met deze suggesties/adviezen ben ik op pad gegaan in ons netwerk en ik kwam in contact met Robert Helder van www.adjuncto.nl. Robert was in 2005 als notaris betrokken bij de juridische splitsing van Present Nederland en Present Zwolle plus bij de bijbehorende statuten. Inmiddels is Robert universitair docent in Utrecht op dit onderwerp: de inrichting van organisaties. Hij is dus top-expert op dit vlak. Daarnaast is hij betrokken lid van een PKN kerk in Zwolle, waarmee hij ook het DNA van de oprichters van Present kent. Precies de juiste man voor advies, dus.

Met Robert heb ik inmiddels om de tafel gezeten en ik heb onze conceptstatuten en organisatie-structuur van voor naar achteren met hem doorgespit. Ook heb ik de relatie statuten en franchise-constructie met hem doorgenomen. Daar kwamen interessante bevindingen uit:

Bevindingen / actiepunten

- Allereerst noemde hij alle ophef rondom de WBTR onzin, meer bedoeld om allerlei bureaus aan werk te helpen dan dat het echt wat voorstelt. Het enige wat de WBTR wil regelen, is het uitsluiten van een persoonlijk belang van één van de bestuurders. In onze statuten staat dit al aardig opgenomen. Bovendien is het advies om niet te snel dingen aan te passen (we hebben 5 jaar de tijd).
- In artikel 2 van de statuten staat de tekst over de identiteit van Present. Zijn advies is om dit hier niet te regelen, maar het zo algemeen mogelijk te omschrijven. Uitgangspunt, aldus Robert, is dat je in de statuten regelt wie het beleid bepaalt en volgens welke procedures besluiten genomen worden. Vroeg of laat kom je jezelf tegen als je in de statuten ook de inhoud van beleid gaat vastleggen. Dat speelt dus nu ook met het vraagstuk 'de identiteit van Present'.
- Dé plek om de identiteit en inhoud van beleid etc. vast te leggen is dus de franchiseovereenkomst met het bijbehorende Present-Handboek. In de statuten kun je dan verwijzen naar deze franchiseovereenkomst.
- Met alles wat we besproken hebben, is Robert nu bezig om onze statuten aan te passen, zijn aanpassingen volgen binnenkort. Hij buigt zich ook over de rol van de Presentraad.
- Zelf ben ik bezig om de franchiseovereenkomst op te stellen. Hierin komen de verplichtingen over en weer, onderdelen van 'Wij zijn Present' en de '10 diensten van Present Nederland'. Mijn concept laat ik uiteraard door Robert beoordelen. Ook ben ik de teksten van het oude handboek en de nieuwe teksten van Presentnet aan het samenvoegen plus wat er allemaal nog meer aan informatie is bijgekomen, zodat we een nieuw, up-to-date handboek krijgen.

Verder te volgen weg

- Omdat alles dus met elkaar samenhangt en we het graag goed en zorgvuldig doen, is het nog niet mogelijk om deze Presentraad al stukken in stemming te brengen. Wel is het belangrijk dat de Presentraad op de hoogte is van dit proces en de verder te volgen weg. De franchiseovereenkomst moet straks immers door Present Nederland en de lokale stichtingen getekend worden. De lokale stichtingen moeten dus meegenomen worden in dit proces en ruimte krijgen voor inspraak. En indien nodig, is Robert te zijner tijd bereid om een en ander toe te lichten op de Presentraad.

Vraag voor dit moment aan de Presentraad

- Het voorgaande laten we ter kennisname weten. Voor dit moment is het in ieder geval belangrijk dat de lokale stichtingen het 'Wij zijn Present-document' hebben bekeken. Veel elementen uit dit document zullen namelijk in de franchiseovereenkomst terechtkomen. Op- of aanmerkingen op dit document, hoor ik dus graag zo spoedig mogelijk via elsje.goudzwaard@presentnederland.nl.

